

Rörelsebaserat kryptiskt kammarspel med förförisk nerv – Jag är vinden på Teater Trixter

30 JANUARI, 2023 BY [MATS HALLBERG](#)

foto Mio Sperling

Manus: Jon Fosse

Regi: Cecilia Milocco

Scenografi, ljusdesign: Carina Backman

Komposition, ljuddesign: Lisen Rylander Löve

Tekniskt ansvarig: Ger Olde Monnikhof

På scen: Kristin Falksten och Daniel Adolfsson

Premiär: 28/1 2023

Spelas till och med 12/3 hos Teater Trixter Andréegatan 13 (vid Danmarksterminalen) i Göteborg

Av Jon Fosse har jag nog endast sett *Vinter* på Folkteatern. Därtill läst om hans person i Knausgårds gigantiska dagboksprojekt och tagit del av någon intervju. I övrigt är han nästan en vit fläck. Antagligen sämsta tänkbara början på en recension att blotta så graverande okunskap. Särskilt skämmigt med tanke på att ansedde norrmannen jag nästan är jämnårig med, betraktas av vissa som värdig Nobelpriset i litteratur. Fosses verksförteckning är enorm, inskränker man sig till pjäser och bearbetningar kommer man ändå upp i drygt femtio

dramatiska verk. Han ses som en minimalistisk postmodernist vars hemvist på samma gång är universell och lokalt förankrad i norska Vesterlandet, vilket blir påtagligt i *Jag är vinden*. Pågår som enaktare i cirka 70 minuter.

När Stockholms Stadsteater satte upp pjäsen 2013 gjordes rollerna av två män, två mycket namnkunniga skådespelare. Eftersom figurerna förblir namnlösa och att förhållandet dem emellan inte klarläggs, tillåter sig regissör Cecilia Milocco att ändra könsfördelningen. I en lika märkvärdig som fascinerande produktion tar istället en man och en kvinna, scenen i anspråk under gemensamma ansträngningar. Vad jag kan erinra mig första gången i min åsyn Trixters publika utrymmen förvandlas till en gemensam enhet. Ridå saknas, istället existerar ett spektakulärt djup ovanligt för en frigrupp med begränsade resurser. Om avsikten är att samtliga replikskiften ska uppfattas, borde Daniel Adolffsson och Kristin Falksten utrustats med myggor, åtminstone i de inledande scenerna då duon befinner sig längst bort. Frustration uppstår när repliker studsar dem emellan, utan att tillräckligt mycket uppfattas.

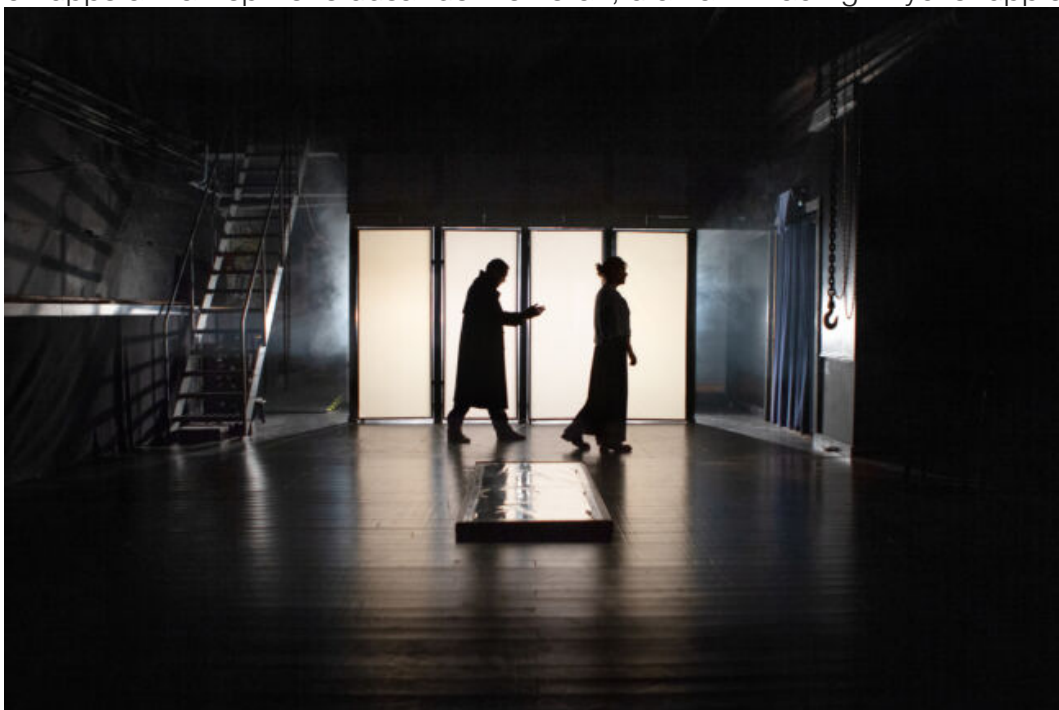

foto Johan Karlsson

I närtid har jag lidit mig igenom två uppsättningar på Folkteatern en spårvagnshållplats bort. Släppte omgående taget om dessa meningslöst vaga, torra och osammanhängande pjäser. Underlät lätt utmattad att i skrift formulera mina invändningar. Vilken skillnad på när Jon Fosse väljer att vara diffus, inga nycklar men ger åskådaren antydningar om förlopp. För här finns en poetisk laddning parat med dramatisk nerv som gör att det diffusa draget inte alls kantrar. Man sugas in i ett märkligt tillstånd, långt ifrån entydiga besked. Ett par dygn efteråt framstår uppsättningen i ett förtrollat skimmer.

I händerna på Milocco förkroppsligas manuset av Daniel Adolffsson som den handlingskraftige, den som konstant uppehåller sig kring sin anklagelse: "Varför gjorde du det?", en återkommande konfrontation utifrån att ta onödiga risker. Den som gåtfullt styr handlingen (Kristin Falksten) flyttar hellre fokus än redovisar sina skäl. Olika personligheter stängas mot varandra till havs, försöker ändå tillsammans lösa uppkomna faror. Vidare verkar mannen vara förtjust i att inte bara älta, utan också att påtala för henne, "du tycker att livet inte är så tokigt ändå".

Regiarbetet tar fasta på förhöjning av vardagen och rollfigurernas utsatthet. Förmår begåvat att bibehålla greppet. Otroligt rutinerade Carina Backman skapar skuggor och laborerar med

ljuskällor, sveper in dramat i ett gåtfullt dunkel, ett förlopp i dimma och halvmörker som mystifierande ramar in. Blir oerhört förtätat och njutbart att tillägna sig dessa skiftningar. I princip enda normalbelysning används i den till att börja med realistiska öppningsscenen, på avstånd i kök och intilliggande rum. Bakom genomskinliga vikväggar träder kroppar fram som kreativt uttrycksfulla skuggfigurer.

Också öronen stimuleras. Saxofonisten och elektronikkompositören Lisen Rylander Löve (hört live ett antal gånger) står för ljuddesign och komposition. Ett par gånger låter hon toner från tenorsaxen effektivt och mjukt bryta igenom. I övrigt betonas vindens susande och rytande, höga vågor och skriande fåglar.

foto Johan Karlsson

Teknisk ansvarige Ger Olde Monnikhof har förmodligen utformat den sinnrika konstruktion som hänger från ramp i taket. Arrangemanget med vajrar och kättingar med krok påminner om redskap stuvare jobbar med. På denna hopkombinerade anordning utför Daniel Adolfsson akrobatiska balansakter, vilka bland annat skildrar manövrar på båt i besvärlig sjögång. Sannerligen en bedrift! Scenografin är sparsmakad. Mest anmärkningsvärd är vad som kan vara en inplastad bordsskiva, vilken bland annat föreställer en rank liten båt. Daniel Adolfsson har medverkat i teve-serier och i otaliga uppsättningar runt om i Norden. Såg honom agera invärtes skadad terrier i Norén-uppgörelse hos Tofta Teater i somras. Han matar gärna på med repliker jämte att exponera sårbarhet Praktiserar här, förhållandevis nedtonad, ett specifikt tonfall som gör honom lika lätt att identifiera som Sven Wollter eller Rolf Lassgård. I *Jag är vinden* måste extra stilpoäng delas ut för hans viga och naturliga rörelseschema. Motspelaren Kristin Falksten var 2020 Artist In Residence på Trixter. Har vidare haft uppdrag hos frigrupper och på Folkteatern. I föl kunde hon ses vibrera på samma scen i *Blue Air*. Anmärkningsvärt nog faller också hon repliker på ett utmärkande vis. Skådespelaren känns igen genom sin bevakande och trovärdiga röst. Och koreografin synkad med motspelare utförs galant.